

Form, hvori de kunde blive brugbare. Han havde fremsat forskjellige Bøer, som han meente kunde anvendes, og efter at have underhandlet længe med ham, fik vistnok de fleste det samme Indtryk som jeg, at han var en Mand af ualmindelig Dydighed og Indsigt, men tillige en Mand, som, uagtet han har levet meget i Grønland, havde levet der paa en eiendommelig Maade og udenfor den øvrige Verden; man kom da ogsaa til den Formening, at han fortjente den Tillid, at man gav ham Midler til at forsøge sine Kræfter deroppe, uden dog at binde ham til nogen bestemt Regel for hans Virksomhed eller for hans Bøers Udførelse, eftersom vi Alle vare overbeviste om, at de endnu ikke vare modne nok til at fremsættes i en klar, bestemt Lovform. Den ærede Minister har konfereret med denne Mand, efterat der, saa forekommer det mig — jeg kan sige det uden at krænke Noget — var gjort nogle samlende Forsøg i den Retning, og han har nu efter de Meddelelser, han har faaet fra denne Mand, søgt at sætte i Regel, hvad der hidtil var overladt til den enkelte Mand's frivillige Virksomhed. Jeg skal ikke dømme, om disse Regler ere helbige eller ikke, idet de for mig kun staae som et Forsøg; jeg troer imidlertid, at der ligger deri en ikke ganske klar Opfattelse af de Forhold, som skulle ordnes; men jeg skal som sagt ikke omtale dem, og de ligge jo i Grunden heller ikke for her. Men saa meget ligger for, at dette i Grønland endnu er noget aldeles Nytt og at det ikke er forsøgt paa en saadan Maade, at vi have noget Udbytte deraf, som kan give Haab om, at det vil virke heldigt. Nu siger jeg, er det urigtigt i dette Øieblik ikke at give den høitærede Minister's egen Eftertanke Hvile idetmindste et Aar eller to og lade Experimenterne gaae rolig fremad og udvikle sig, for saa at tage fat paa den anden Deel af Grønland, hvis Forsøget viste sig brugbart og heldigt. Det er det, som kan siges i det Hele at ligge i Udvalgets Forslag, og det er det, som bringer det til at foreslaae ikke at bevilge denne Sum. Den høitærede Minister har sagt: Man har søgt tilbage til Traditionerne hos dette Folk — ikke til Angankof; thi det kan man ikke gjøre efter Kristendommens Indførelse, men saa langt som

muligt — for at udfinde, hvorledes det har været før, og hvorledes vi saa, nærmende os dets Fortid, ville kunne bringe det til at udvikle sig paa en med dets indre Væsen overensstemmende Maade. Ødet vi nævne dette, skulle vi, uagtet det kun har grumme ringe Betydning, lægge Mærke til een Ting af deres Fortid, som de selv kjende, og som de selv have meddeelt os, nemlig at de, da forrige Gang en europæisk Stamme var hos dem, sloge den ihjel og tilintetgjorde den, saaledes at man nu knap kan finde Spor af den. Under Forhold af denne Natur er det et stort Spørgsmaal, hvilke Skridt vi skulle gjøre paa en Bane som denne; thi denne Fortid har den Mand, hvorom her er Tale, oplyst, bragt paa Tryk og i Tegninger. Det er digterisk sjønt, dette Arbeide, men det er et stort Spørgsmaal, om det er regjeringsmæssig klogt handlet, det vilde ikke blive taalt i mange europæiske Lande, hvor der ikke var saa stor Trykkesfrihed som hos os. Man skal vel lægge Mærke til, at hos dette Folk, som nu i høi Grad er bragt bort fra hele den Tilværelse, som sandt Sted under de paaberaabte Traditioner, lader det sig neppe gjøre at bruge disse Traditioner til nu at indføre styrende Former.

Men jeg kan heller ikke erkjende, at det, der her er gjort, egentlig har denne Betydning. Det indeholder et Forsøg paa at overføre paa Grønland i et ringere Maal de Former, der anvendes i de mere, ja tilbeels de meest udviklede europæiske Stater, og dette siger jeg ikke Noget imod; ogsaa jeg har den Overbeviisning, at fra den Umyndighedstilstand, hvori Grønland nu befinder sig, vil man ikke kunne komme over til Selvstændighed uden ved et Spring. Man maa, idet man samler disse Mænd, samle dem med en vis Grad af Tillid og, som et æret Medlem (Madsen) sagde, ikke stille dem saaledes, at de, der komme til at være de Styrende, blive de Samme, der før vare deres Herskere, bagved et Slags indenlandsk Skjarmbræt; gjør derfor kun dette Forsøg, men gaae ikke videre! — Her foreligger, idet Udvalget foreslaaer dette, endnu en anden Betragtning, der ledsager det Forsøg, som her gjøres. Dessem vi kunne komme til den Erkjendelse, at vi kunne føre en Deel af dette Fisserfolk, dette Sagtfolk, dette